

Vraag:

Je vertelt in je studie dat je Mattheus en Lucas achter elkaar moet zetten teneinde het volledige verhaal te krijgen, maar dan loop je tegen een ander probleem aan: Lucas laat Jozef en Maria in Nazareth beginnen met de reis (een plaatsnaam waarvan het onduidelijk is of die toen al bestond. Na verluiddit duikt de naam pas later, dat is 4e eeuw, op in de geschiedschrijving). Mattheus laat Jozef en Maria in Betlehem beginnen, en het kind wordt geboren volgens Mattheus in een huis, over een plaats, of herberg wordt niet gerept. Het grootste probleem volgt nu: Na de geboorte, volgens Lucas, gaan ze, na de onreine periode van de vrouw, naar de tempel en aansluitend terug naar Nazareth. Terwijl Mattheus de aankomst van de wijzen en de kindermoord beschrijft met aansluitend een vlucht naar Egypte. Volgens Lucas blijven ze dus circa 2 maanden in Betlehem of omgeving en volgens Mattheus minstens enige maanden (dit gezien het feit dat de ster pas na de geboorte ter plekke was en de wijzen van ver kwamen). Dan de vlucht naar Egypte, met een kind door de woestijn, terwijl ook in Nazareth Jozef, Maria en het kind buiten de klauwen van Herodes de Grote zou zijn. Hij was immers heerser over Judea, en niet Galilea. Flavius Josephus maakt geen melding van de moord, terwijl hij zo'n honderd pagina's beschrijft m.b.t. de wandaden van Herodes. Zou hij de kindermoord dan niet meenemen? Dit zou niet erg waarschijnlijk zijn, of misschien wanneer het slechts een gering aantal kinderen zou betreffen. De vraag komt dan op hoe Jozef en Maria onopgemerkt zijn gebleven. Mattheus beschrijft dat na Egypte Jozef en het gezin door Galilea reizen en zich uiteindelijk in Nazareth vestigen. Maar volgens Lucas woonden ze er al. Daar klopt dus iets niet! Ik kwam op dit punt omdat Mattheus in hoofdstuk 2:21-23 het volgende schrijft: "Hij dan, opgestaan zijnde, heeft tot zich genomen het Kindeken en Zijn moeder, en is gekomen in het land Israëls. Maar als hij hoorde, dat Archelaus in Judea koning was, in de plaats van zijn vader Herodes, vreesde hij daarheen te gaan; maar door Goddelijke openbaring vermaand in den droom, is hij vertrokken in de delen van Galilea. En daar gekomen zijnde, nam hij zijn woonplaats in de stad, genaamd Nazareth." In vers 22 trekt hij door Galilea en in vers 23 nam hij een woonplaats. Daaruit trok ik de conclusie dat hij eerst door Galilea heeft getrokken alvorens zich met zijn gezin in Nazareth te vestigen en daarvoor ergens anders (Betlehem?) woonachtig was. Zo kwam ik erop. Kort samengevat: Mattheus en Lucas kunnen niet als één verhaal gezien worden, daar je niet naar Nazareth kunt gaan en naar Egypte op hetzelfde moment. Wat ik bedoel is dit: Lucas 2:39 zegt: "En als zij alles voleindigd hadden, wat naar de wet des Heeren te doen was, keerden zij weder naar Galilea, tot hun stad Nazareth." Dat betekent dat zij Betlehem naar Nazareth verlieten na max 2 maanden, terwijl Mattheus hen veel later naar Nazareth laat vertrekken, nl na tenminste 2-4 jaar. Of je gaat naar Egypte, of je gaat naar Nazareth. Of mis ik iets? Deze verschillen vielen mij zo op. Hoe kijk jij er tegen aan?

Antwoord:

Ik heb deze studie ook nog een keer nagelopen, maar ik kan nergens vinden waar ik geschreven zou hebben dat men Matthéus en Lucas achter elkaar moet zetten teneinde het volledige verhaal te krijgen. Volgens mij heb ik dat niet geschreven maar het klopt wel! Inderdaad sluiten beide Evangeliën voor de oplettende lezer zo goed als naadloos aan en zijn beslist niet in tegenspraak met elkaar. Nazareth bestond volgens archeologische opgravingen reeds 600 tot 900 v.Chr., maar werd oorspronkelijk slechts bewoond door enkele tientallen gezinnen. Ten tijde van Yeshua was Nazareth buiten Galilea weliswaar vrijwel onbekend, maar droeg wel degelijk die naam, want reeds in 75 v.Chr. verkreeg Nazareth de stadsrechten onder de regering van Alexander Jannaeus. In Matityahu 2:1 lezen wij slechts dat Yeshua in Bethlehem werd geboren in de dagen van koning Herodes. Er staat niets over een huis. Dat huis komt pas in vers 11 ter sprake op het moment dat de wijzen op bezoek komen, maar dat is volgens vers 16 bijna twee jaar na de geboorte en daarom is het nogal logisch dat hier niet over een stal of herberg gesproken wordt. Verder zie ik er geen enkel probleem in dat Yosef en Miryam hun baby volgens Lucas na de onreine periode naar de tempel brachten en direct daarna terug naar Nazareth gingen terwijl Mattheus de aankomst van de wijzen en de kindermoord beschrijft met aansluitend de vlucht naar Egypte, want hier worden twee gebeurtenissen beschreven waar bijna twee jaar tussen liggen en daarom zie ik daar helemaal geen probleem in. In twee jaar tijd kan veel gebeuren. Dat Josephus Flavius geen melding maakt van de kindermoord in Bethlehem zegt niets. Deze geschiedschrijver heeft nog wel meer niet vermeld in zijn geschriften, want ook van het proces bij Pilatus en de daaropvolgende kruisiging van Yeshua gaf Josephus geen uitgebreid verslag, maar dat wil nog niet zeggen dat het daarom ook niet plaats gevonden heeft. Toch terug naar de kwestie rondom de tegenstrijdigheden

in de beide verslagen van de gebeurtenissen tussen het vertrek uit Bethlehem en de aankomst in Nazareth. Ik schreef reeds dat er in twee jaar tijd veel kan gebeuren. Wie zegt dat Yosef en Miryam met hun kind in de tussentijd niet weer in Bethlehem geweest zouden zijn? Wat dacht je b.v. van Pesach, Shavuot en Sukot, de drie feesten waarop elke gelovige Israëliet naar Jeruzalem moest gaan? En Bethlehem ligt op een steenworp afstand van Jeruzalem. Dus sowieso waren ze elk jaar in de buurt en dat kon makkelijk, want Herodes deed pas moeilijk toen Yeshua bijna twee jaar oud was en daarvoor blijkbaar niet. Dus konden ze in elk geval ongehinderd van Galilea naar Jeruzalem en Bethlehem komen totdat de drie wijzen in de picture kwamen. Ook het laatste punt hoeft helemaal geen vraagtekens op te leveren, want ook hier is er geen sprake van tegenstrijdigheden tussen Matityahu en Lucas. Dat er in vers 23 van Matityahu staat dat Yosef Nazareth heeft verkozen als woonplaats en zich dan met zijn gezin daar vestigde lijkt mij nogal logisch omdat Miryam uit deze stad afkomstig was, maar deze vermelding is helemaal niet in strijd met Lucas, want er staat toch nergens geschreven dat ook Yosef in Nazareth woonachtig geweest zou zijn voordat zij naar Bethlehem gingen om zich daar te laten inschrijven? Men gaat er in de traditie van het kerstverhaal wel automatisch van uit, maar dat staat er niet. Lees maar Lucas 1:26 tot 2:5 helemaal. Daar wordt slechts vermeld dat Miryam in Nazareth woonde en dat zij met Yosef in ondertrouw was, maar er staat niet dat zij beiden in de zelfde stad woonachtig waren. En als we in Lc 2:4 lezen dat Yosef samen met zijn zwangere vrouw Miryam optrok van Galilea uit de stad Nazareth dan wil dat ook nog niet zeggen dat hij daar woonde. Hij kan elders gewoond hebben (misschien een dorp verderop) en Miryam in Nazareth opgehaald hebben om naar Bethlehem te gaan. By the way: er staat ook niets over vermeld dat Miryam de hele reis op een ezel afgelegd zou hebben zoals in het kerstverhaal altijd wordt gesuggereerd. Dus je ziet dat eventuele tegenstrijdigheden in de bijbel puur suggestief zijn. In mijn bijbelstudie nr. 043 over de geboorte van Yeshua ga ik hier heel uitgebreid op in.

Daarom opnieuw mijn dringend advies om de Bijbel in geloof en vertrouwen te lezen want ik heb ook in mijn studie geschreven dat de Bijbel geen wetenschappelijk werk is, maar een boek waarin het geloof centraal staat. De naam zegt het al: je gelooft het of niet...

Ik hoop dat ik uw vraag voldoende heb kunnen beantwoorden.

Met vriendelijke groet,
Werner Stauder